

UŞŞAK MAKAMINDA PEŞREV

DEDE SALİH EFENDİNİN

(Eski Dügâh) makamı şimdiki (Uşşak) makamına benzediğinden Mevlevîler (Dügâh) Âyinin-
den evvel bu peşrevi çalarlardı.)

(♩ = 40)

N°213

Devri kekir

İkinci Hane

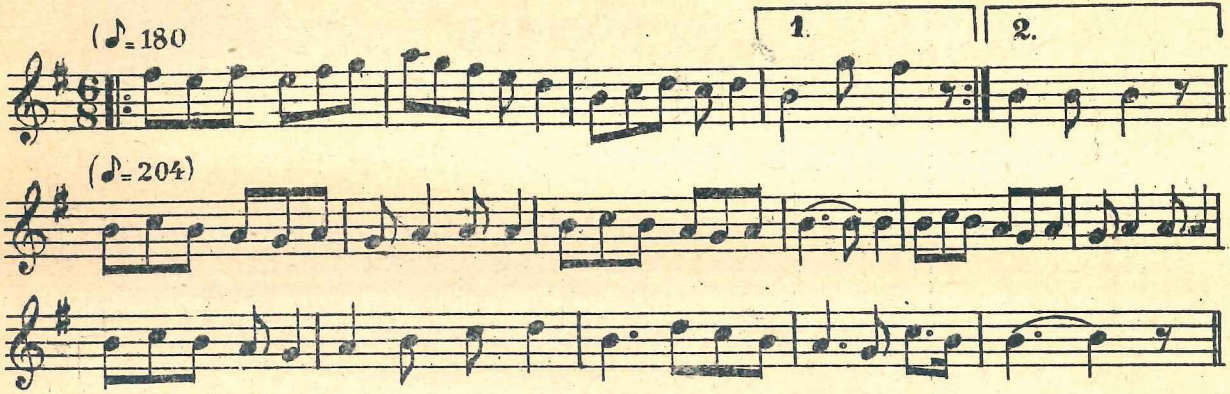

Üçüncü Hane

Dördüncü Hane

Dügâh makamında Mevlevî Âyini

FARŞÇA METNİ
SELÂMI EVVEL

Aşkast tariku râhi Peygamberi mâ	Ma zâdei aşımü aşk mâderi mâ
Ey mâderi mâ nühüfte der çâderi mâ	Pinhan şüde der tabiati kâferi mâ
Men bendei Kur'anem eger can dârem	Men hâki rehi Muhammedi muhtârem
Ger nakl küned cüz in kes ez güftârem	Bizârem ezo ve zin sühan bizârem
Ba an ki midâni merâ her giz nemi hâni merâ	Hestem seki zin âsitan ez der çi mirâni merâ
«Hey» Âşık oldum bilmedim yar özgelerle yar imiş	«Hey» Allah Allah âşika bunca cefalar var imiş
	(Bunca ezalar var imiş yar)
«Ey» Bivefâ yar inçünin birahmü sengindil mebâş	«Ey» Derdimendâni tûsm ez hâli ma gafil mebâş
Der çemen üstâd «Ey» nâlei bülbül «Canım»	Tâ tü der âyi «Yârimen» der haymei gül
	(Ey gül tâ tü der âyi yârimen der haymei gül hey sultânimen
	hey hünkârimen hey ra'nâyimen hey makbûlimen)

SELÂMI SANİ

Sultânı meni sultanı meni	Ender dilü can imânı meni
Der men bidemi men zinde şeven	Yek can çi şevad sad cânı meni
Ey âşikan ey âşikan men hâk ra gevher künem (Dost)	
Ey mutriban ey mutriban deffi şüma pür zer künem (Dost zalim yar mîrim)	

SELÂMI SALİS

«Hey» Ey şehdi nüşini «ah» lebet «hey» pâk ez heme «hey» âlûdegi
«Hey» Binşin ki ta bazisted çeşmem zi hon palûdegi

TERENNÜM

Ey ki hezar âferin (dost) bu nice sultan olur	Kuli olan kişiler (canım) husrevü hakan olur
	(Yar husrevü hakan olur)
Her ki bu gün Veled'e (dost) inanuben yüz süre	Yoksul iae bay olur (canım) bay ise sultan olur
	(Yar bay ise sultan olur)

TERENNÜM

İHTAR

[Dügâh Âyininin buradan sonrasının güfle ve bestesi (Pençgâh) Âyininin 276 inci sahifedeki:

Ey kavim be hac refte kücayid kücayid ...

güftesile başlayan kısımdan itibaren nihayetine kadar aynı olduğu için tekrar yazılmamıştır.]

Dügâh Âyini Farsça metninin

Nesren Türkçeye tercümesi

BİRİNCİ SELÂM

Bizim Peygamberimizin yolu aşktır Biz aşktan doğduk, aşk bizim anamızdır
 Ey bizim çadırımızda gizlenen anamız Sen bizim nankör tabiatımızda saklısın
 Bu can bende oldukça «Kur'an»ın kuluyum Ben, Muhammed Muhtar'ın yolunun toprağıyım
 Eger bir kimse bundan başka bir sözümü naklederse Ben o kimseden ve o sözden bizar olurum

[Âyin'in Farsça metninde burada bulunan türkçe bir beyit tekrar yazılmadı.]

Ey vafasız yar! bu kadar merhametsiz ve taş yürekli olma
 Sana düşgünüz, halimizden bu kadar gafil olma

[Âyin'in burasındaki «Der çemen üftad nalei bülbül; Ta tü der âyi der haymei gâl» beyti vezinsiz olmasına nazaran bunun mürûri zamanla bozulduğu şüphesizdir. Binaenaleyh, zaten açık bir mana çıkmayan bu beytin tercümesinden vazgeçilmiştir.]

İKİNCİ SELÂM

Sultanımsın benim, sultanımsın benim Gönümde, canımda imanımsın benim
 Bana bir nefes edersen ben dirilirim Bir canın ne hükmü var? yüz kere canımsın benim
 Ey aşıklar! ey aşıklar! ben toprağı cevher yaparım
 Ey çalgıcılar! Ey çalgıcılar! ben teflerinizi altınla doldururum

ÜÇÜNCÜ SELÂM

Sevgilim! senin dudağının tatlı balı bütün kusurlardan müberradır
 Gel! yanıma otur ki kan dolmuş olan gözlerim tekrar açılsın

[Dügâh âyininin burasından «Pencgâh» âyininin: (Ey ki hezar aferin...) misraile başlayan küfâsına geçilir ve nihayetine kadar aynen okunurdu.]

Kemal BATANAY
Naime BATANAY

İSTANBUL

KONSERVATUVARI

NEŞRİYATI

TÜRK MUSİKİSİ KLASİKLERİNDEN

Altıncı cilt

Mevlevî Âyinleri

I

Ali Rifat, Rauf Yekta, Zekâizade Ahmet ve Dr. Suphî Beylerden müteşekkil Konservatuvar « Tasnif ve Tesbit Heyeti » tarafından notaya alınmış tarihî kıymeti haiz bir NA'T ve üç MEVLEVÎ ÂYİNİ ile bu eserler hakkında Heyetin reisi Rauf Yekta Beyin tetkikatından bâhis bir mukaddemesini havidir.

HER HAKKI MAHFUZDUR.

İSTANBUL

Feniks Matbaası

1934

Mevlevî Âyinleri

II

DÜĞÂH MAKAMINDA